

PEDAGOGICKÁ KOMUNIKACE 1

Jan Nehyba

CO NÁS ČEKÁ?

13 setkání

Struktura hodiny: teorie – trochu nácviku – vystoupení

Teorie: komunikační axiomy, nekázeň a komunikace, aktivní naslouchání, interpersonální ZV a ZV ve výuce, učitelské otázky, důvěra a komunikace, otázky ve třídě, prostor a komunikace, zásady prezentace, dialogické jednání...

VYSTOUPENÍ A POŽADAVKY NA UKONČENÍ

- 5-10 minutový výstup (téma: ukázka lekce z vašeho oboru, případně na některé téma komunikace, či jiné téma (možný seznam témat viz Studijní materiály) – výstup by měl mít povahu interakce s ostatními studenty.
- Sebereflexe vystoupení
- Zpětná vazba od okolí
- Aktivita na seminářích

NELZE NEKOMUNIKOVAT

Každé chování je forma komunikace

Najdete nějaký příklad kdy to tak není?

DIGITÁLNÍ A ANALOGICKÁ FORMA KOMUNIKACE

Analogová komunikace (příběhy, obrazy, imaginace a metafora, spíše funkcí pravé mozkové hemisféry).

Digitální komunikace (racionální, logicko-pojmová, spíše funkcí levé mozkové hemisféry).

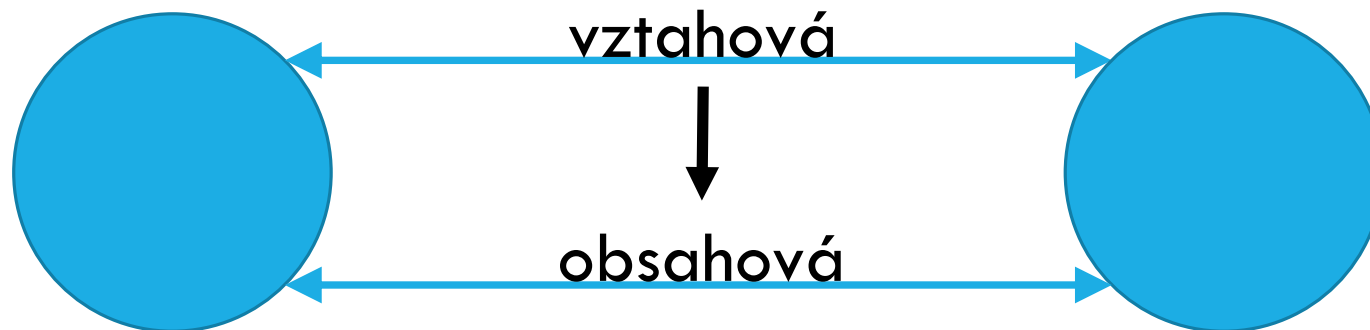
The Bateson Team, 1955; William Fry,
John Weakland, Gregory Bateson, Jay Haley.

DVĚ ROVINY KOMUNIKACE

Obsahová rovina komunikace - to, co sdělujeme (informace)

Vztahová rovina komunikace - určuje povahu vztahu mezi účastníky komunikace (definování vztahu)

Vztahová rovina velmi výrazně ovlivňuje obsahovou rovinu.

Žáci s učitelkou Ivanou procházejí jazykové cvičení; měli za úkol doplnit do slov předponu s- nebo z-.

Ž Jaroslav: Zvolit zástupce, z.

U: Dobře, Dominiku.

Ž Dominik: Spočítat hotovost, s.

U: S, dobře. Další, Lucka.

Ž Lucka: Slevit vstupné...

U: Slevit vstupné.

Ž Lucka: z.

U: A jéje. Tak co tam bude, slevit.

Ž Lucka: Asi s.

U: Jak se řekne, jak se napíše sleva?

Žáci ze třídy sborem: S.

U: S, takže od sleva je slovo příbuzné slevit. Takže slevit musíme napsat s.

Ale pozor, (otáčí se k tabuli a rozevívá ji) mám tam ještě jeden výraz. Takže podívej

se, učili jsme se tvoření slov. (píše na tabuli „sleva – slevit“) Sleva,

z toho vzniká výraz slevit. Tím, že vlastně ke kořenu přidám jinou příponu.

(naznačuje prstem dělení slova) Ale, jak potom řeknu výraz, něco zlevnit?

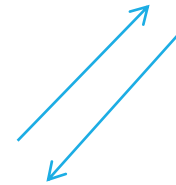
Jak to mám napsat?

Žáci ze třídy sborem: Z.

SYMETRIE A ASYMETRIE V KOMUNIKACI

- Proč jsi to udělal?

Vaše příklady...

- Co se stalo? Jak se to stalo?

Vaše příklady...

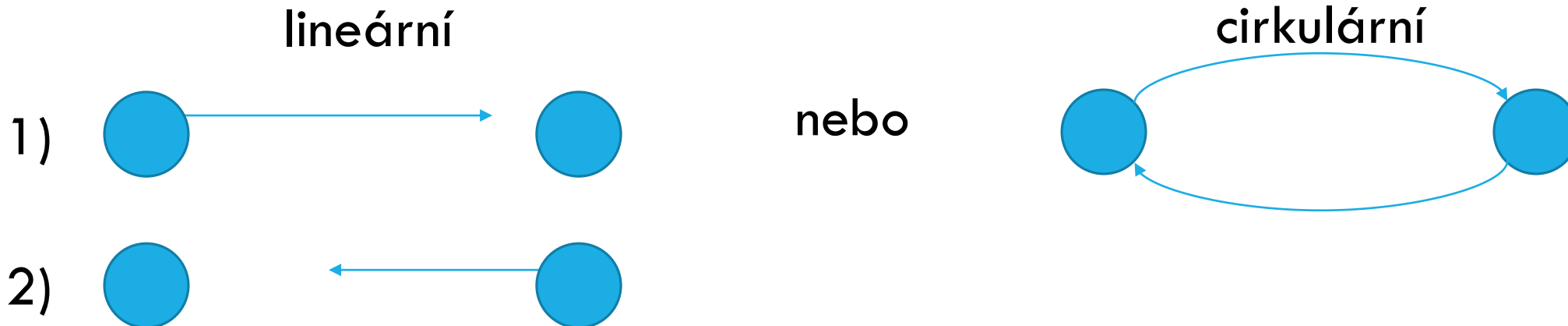

CIRKULARITA V KOMUNIKACI

„Reakce jedinců na reakce jiných jedinců“ (Bateson, 1958).

V interakci učitel-žák (žáci) nelze přesně určit začátek a konec, protože tyto interakce nelze chápat kauzálně. Neplatí tedy když A tak vždy B.

ZDROJE

GAVORA, P. **Učitel a žáci v komunikaci.** Brno : Paido, 2005. 165 s. ISBN 80-7315-104-9.

MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, J. **Sociální a pedagogická komunikace ve škole.** Praha : SPN, 1989. 164 s. ISBN 80-04-21854-7.

MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, J. **Komunikace ve škole.** Brno : CDVU MU, 1995. 210 s. ISBN 80-210-1070-3.

PLAŇAVA, I. **Průvodce mezilidskou komunikací : přístupy-dovednosti-poruchy.** 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 146 s. ISBN 8024708582

ŠEĐOVÁ, K., ŠVAŘÍČEK, R., ŠALAMOUNOVÁ, Z. **Komunikace ve školní třídě.** Praha: Portál, 2012. 296 s.

WATZLAWICK, Paul, Janet Beavin BAVELAS a Don D JACKSON. **Pragmatika lidské komunikace: interakční vzorce, patologie a paradoxy.** Newton Books. Brno: Newton Books, 2011.